

27. 07. 2018

nr RPW. 22714/2018 P

(podpis)

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Znak sprawy: ŻW.zz.870.142.2018

Warszawa, dnia 27.07.2018 r.

03980200073577
RPW/22714/2018 P
2018-07-27

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

W odpowiedzi na pismo z dnia 3 lipca 2018 r. znak: BPS/043-62-1803/18 w sprawie oświadczenia Pana Jerzego Wcisłę Senatora Rzeczypospolitej Polskiej złożonego podczas 62 posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 29 czerwca 2018 r. uprzejmie informuję, co następuje.

W okresie od 1 stycznia do 18 lipca br. na terytorium Polski wykryto 1633 przypadki afrykańskiego pomoru świń u dzików oraz 61 ognisk tej choroby u świń, z czego 158 przypadków oraz 1 ognisko zostało wykryte na terenie województwa warmińsko-mazurskiego.

W związku z rozwojem choroby na terytorium kraju od 2014 roku, podejmowano następujące działania:

- 1) W zakresie zwalczania ASF u dzików:
 - a) Zmiany przepisów ułatwiające polowanie na dziki, tj.:
 - zniesienie okresu ochronnego na lochy, dzięki czemu możliwe jest polowanie na dziki przez cały rok;
 - umożliwienie stosowania przez myśliwych sprzętu ułatwiającego pozyskanie dzików - noktowizorów i termowizorów;
 - możliwość rozwiązania umowy dzierżawy z obwodem łowieckim w przypadku niewykonywania lub nienależytego wykonywania gospodarki łowieckiej;
 - wykonywanie działań polegających na redukcji dzików na terenach miejskich bez użycia broni palnej (odłowy);
 - b) opracowanie procedury w zakresie akcji poszukiwań padłych dzików, zawierającej metodykę, częstotliwość oraz wskazanie instytucji odpowiedzialnych za przeprowadzanie poszukiwań;

- c) kontynuowanie czynności związanych z realizacją ww. procedury w 2018 roku;
- d) opracowanie strategii w zakresie odstrzału sanitarnego dzików w 2017 roku;
- e) opracowanie zmian do Programu mającego na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem ASF oraz poszerzenie wiedzy na temat ryzyka wystąpienia tej choroby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dotyczących m.in. zwiększenia stawek za znalezienie padłych dzików, jak i pozyskanie dzików w ramach odstrzału, celem zwiększenia zainteresowania ze strony myśliwych zarówno prowadzeniem akcji poszukiwań padłych dzików i usuwania ze środowiska naturalnego rezerwuaru wirusa, jak też pozyskania dzików w ramach gospodarki łowieckiej i odstrzałów sanitarnych.

2. W zakresie zwalczania ASF u świń:

- a) wykonywanie działań związanych ze zwalczaniem ognisk ASF w gospodarstwach utrzymujących świnie. Właściwi powiatowi lekarze weterynarii w przypadku stwierdzenia wystąpienia zakażenia wirusem ASF świń w gospodarstwach, podejmują niezwłocznie działania określone w przepisach prawa tj.:

- likwidację świń w ognisku choroby;
- szacowanie wartości zabitych zwierząt, pasz i innych materiałów i przedmiotów nienadających się do dezynfekcji tylko do zniszczenia;
- usunięcie zwłok zabitych i padłych świń poprzez przekazanie do zakładów sektora utylizacyjnego;
- przeprowadzenie w ognisku ASF dezynfekcji wstępnej i końcowej;
- wyznaczenie wokół ogniska ASF obszaru zagrożonego (o promieniu co najmniej 10 km) i zawartego w nim obszaru zapowietrzonego (o promieniu co najmniej 3 km) oraz przeprowadzenie perlustracji w obszarach oraz ustanowienia czasowych zakazów w zakresie przemieszczania świń.

- b) Realizacja trzech edycji „Programu bioasekuracji” na podstawie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie wprowadzenia „Programu bioasekuracji mającego na celu zapobieganie szerzeniu się afrykańskiego pomoru świń” na lata 2015–2018. Program bioasekuracji realizowany jest od 29 kwietnia 2015 r. na obszarach uznanych wówczas za obszary o największym zagrożeniu wystąpienia ASF u świń w gospodarstwach.

Celem Programu bioasekuracji jest ustanowienie wysokiego poziomu bioasekuracji w gospodarstwach położonych na terenach uznanych za tereny wysokiego ryzyka wystąpienia ASF u świń lub umożliwienie hodowcom dobrowolnej, czasowej rezygnacji z hodowli świń w przypadku niespełnienia wymagań określonych w tym Programie.

Program bioasekuracji przewidywał uzyskanie odszkodowania za ubite/zabite świnie przebywające w gospodarstwie oraz możliwość uzyskania rekompensaty za nieprzerwane nieutrzymywanie świń w tym gospodarstwie do końca okresu obowiązywania Programu w

przypadku złożenia oświadczenia o niespełnieniu wymagań w zakresie bioasekuracji, czyli dobrowolnej rezygnacji z utrzymywania świń przez okres obowiązywania Programu.

W związku z obowiązywaniem Programu bioasekuracji, w Głównym Inspektoracie Weterynarii opracowano wzór oświadczenia w sprawie niespełnienia wymagań wynikających z tego Programu oraz współpracując z Agencją Rynku Rolnego opracowano materiał informacyjny w formie ulotki do wykorzystania przez posiadaczy świń w którym opisano m.in. wymagania wynikające z Programu oraz zasady dobrowolnej rezygnacji z utrzymywania świń, w przypadku braku możliwości dostosowania się gospodarstw do tych wymagań.

Poniżej prezentuję dane dotyczące gospodarstw, które czasowo zrezygnowały z utrzymywania świń w ramach realizacji Programu bioasekuracji i nabyły uprawnienia do otrzymywania rekompensat z tytułu czasowego nieutrzymywania tych zwierząt, do końca obowiązywania programu tj. do końca 2018 r.

W 2015 r. 254 posiadaczy świń złożyło oświadczenia w sprawie niespełnienia wymagań wynikających z Programu. Łączna liczba świń w tych gospodarstwach wyniosła 4915 sztuk. Kwota odszkodowań wypłaconych za świnie zabite lub poddane ubojowi w tych gospodarstwach wyniosła 1 808 090,11 PLN.

W roku 2016 oświadczenia złożyło 38 właścicieli gospodarstw utrzymujących świnie. Liczba świń w tych gospodarstwach wyniosła 1767 sztuk. Za świnie zabite lub poddane ubojowi w związku z likwidacją gospodarstw, których właściciele złożyli oświadczenia wypłacono odszkodowania w kwocie 804 461, 52 PLN.

W 2017 r., w ramach realizacji III edycji Programu bioasekuracji, oświadczenia złożyło 2190 właścicieli gospodarstw, w których w sumie utrzymywano 29 470 świń. Łączna kwota odszkodowań, wyniosła 10 183 803,02 PLN.

W sumie, w trakcie realizacji Programu bioasekuracji z możliwości dobrowolnej czasowej rezygnacji w utrzymywania świń, na obszarze obowiązywania tego Programu, skorzystało 2482 właścicieli gospodarstw, w których w sumie utrzymywano 36 152 świnie. Łączna kwota odszkodowań przyznanych przez właściwych powiatowych lekarzy weterynarii za świnie zabite lub poddane ubojowi w związku z czasowym wygaszeniem hodowli tych zwierząt w tych gospodarstwach, wyniosła 12 796 354,65 PLN.

- c) Ustanowienie nadzwyczajnego środka pomocowego dla gospodarstw utrzymujących średniorocznie nie więcej niż 50 świń w okresie od 1 lipca 2016 r. do 30 czerwca 2017 r. na obszarach: ochronnym, objętym ograniczeniami oraz zagrożenia, które zostały wymienione w załączniku do decyzji Komisji 2017/1481, w przypadku rezygnacji z hodowli świń. Powyższa pomoc wypłacana jest ze środków Unii Europejskiej na podstawie rozporządzenia wykonawczego Komisji nr 2017/1536. Od września 2017 r. przeprowadzane są przez Inspekcję Weterynaryjną intensywne kontrole gospodarstw kwalifikujących się do pomocy. W okresie od września 2017 r. do czerwca 2018 r. Inspekcja Weterynaryjna przeprowadziła łącznie około 14 000 kontroli takich

gospodarstw, wydano blisko 2 000 decyzji administracyjnych, umożliwiających rolnikom skorzystanie z powyższej pomocy.

d) Wykonywanie przez Inspekcję Weterynaryjną, w miarę możliwości kadrowych, kontroli gospodarstw znajdujących się poza obszarami wymienionymi w załączniku do decyzji Komisji 2014/709/UE pod kątem weryfikacji spełniania wymagań wynikających z rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń:

- w dniu 28 lutego 2018 r. weszła w życie nowelizacja ww. rozporządzenia. Na mocy tej nowelizacji, na terytorium Polski, obejmującym obszary inne niż wymienione w załączniku do decyzji Komisji 2014/709/UE, ustanowiono dodatkowe wymagania dla gospodarstw utrzymujących świnie, w celu ochrony tych zwierząt przed potencjalną możliwością zakażenia wirusem ASF;
- od dnia 1 kwietnia 2018 r. właściwi powiatowi lekarze weterynarii realizują kontrole gospodarstw, które poprzedzone były prowadzeniem akcji informacyjnej wśród posiadaczy świń.

Ponadto, organy Inspekcji Weterynaryjnej prowadzą cykliczne akcje informacyjne za pośrednictwem środków masowego przekazu, tj. udzielanie wywiadów dla prasy, radia, telewizji, wystąpienia publiczne, udział w spotkaniach organizowanych na szczeblu lokalnym np. z hodowcami świń, dystrybucja ulotek informacyjnych dla posiadaczy świń, wzorów dokumentacji, jaką należy prowadzić w gospodarstwach, zamieszczanie materiałów informacyjnych na stronach internetowych własnych urzędów.

Odnosząc się do stwierdzenia Pana Senatora, że dotychczasowe formy pomocy przyznane producentom świń w związku ze skutkami afrykańskiego pomoru świń nie uwzględniają obniżenia cen skupu otrzymywanych przez rolników, uprzejmie wyjaśniam, że dwie formy pomocy miały właśnie na celu wyrównanie cen sprzedaży do tzw. cen rynkowych.

W odpowiedzi na złożony w dniu 4 listopada 2016 r. wniosek dotyczący kompleksowego wsparcia sektora wieprzowiny w związku ze skutkami ASF, Komisja Europejska przyjęła m.in. rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2017/647 z dnia 5 kwietnia 2017 r. przyjmujące nadzwyczajne środki wspierania rynku wieprzowiny w Polsce w odniesieniu do niektórych loch i innych świń poddanych ubojowi w okresie od dnia 1 sierpnia do dnia 30 listopada 2016 r.

W ramach tej formy pomocy, wdrożonej do polskiego prawodawstwa rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 8 czerwca 2017 r. w sprawie realizacji przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zadań związanych z ustanowieniem nadzwyczajnych środków wspierania rynku wieprzowiny w Polsce, pomocą w postaci wyrównywania cen sprzedaży świń objęto rolników, którzy ponieśli straty w związku z niższymi cenami uzyskiwanymi za sprzedane świnie. Pomoc przyznawana była w formie rekompensat z tytułu niższych niż rynkowe cen sprzedaży świń przeznaczonych do uboju, które zostały poddane ograniczeniom handlowym z powodu ASF

w dowolnym okresie między dniem 1 sierpnia 2016 r. a dniem 18 listopada 2016 r. i zostały poddane ubojowi w okresie od dnia 1 sierpnia 2016 r. do dnia 30 listopada 2016 r. Wysokość pomocy była wyliczana na podstawie różnicy między średnią ceną zakupu netto masy poubojowej ciepłej tuszy świni, dla wszystkich klas według klasyfikacji poubojowej, notowanej w regionie, w którym znajduje się siedziba stada producenta świń, z której świni zostały dostarczone do rzeźni, oraz w tygodniu, w którym świni zostały dostarczone, opublikowanej w biuletynie informacyjnym Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW a ceną uzyskaną przez rolnika (na podstawie faktury). Łączna kwota pomocy wypłacona z tego tytułu w 2017 r. wyniosła 0,5 mln zł w ramach rozliczenia 97 wniosków o pomoc.

Ponadto, zdecydowano o przeznaczeniu części środków przyznanych Polsce rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2016/1613 z dnia 8 września 2016 r. przewidującym nadzwyczajną pomoc dostosowawczą dla producentów mleka i rolników w innych sektorach hodowlanych na pomoc dla producentów świń dotkniętych skutkami ASF. Na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lutego 2017 r. w sprawie realizacji przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zadań związanych z ustanowieniem nadzwyczajnej pomocy dostosowawczej dla producentów mleka i rolników w innych sektorach hodowlanych, producentom świń udzielono pomocy w postaci rekompensat z tytułu niższych cen sprzedaży świń za okres od dnia 1 września 2016 r. do dnia 31 sierpnia 2017 r. (wyrównywanie cen sprzedaży) (obszar objęty pomocą: część II i III załącznika do decyzji 2014/709 i decyzje 2016/1367 i 2016/1406). Również w tym przypadku pomoc była przeznaczona na pokrycie różnicy między średnią ceną zakupu netto masy poubojowej ciepłej tuszy świni dla wszystkich klas według klasyfikacji poubojowej, notowaną w regionie, w którym znajduje się siedziba stada producenta świń, z której świni zostały sprzedane, oraz w tygodniu, w którym świni zostały sprzedane, opublikowaną w biuletynie informacyjnym Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW, a ceną sprzedaży świń wyrażoną w cenie netto masy poubojowej ciepłej tuszy świni, jaką uzyskał producent świń. Łącznie wypłacono rolnikom 23,5 mln złotych.

Odnosząc się do kwestii pomocy finansowej uprzejmie informuje, że zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U z 2015 r. poz.187 z późn.zm.) producenci rolni prowadzących chów lub hodowlę świń na obszarze zapowietrzonym lub zagrożonym wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń lub na obszarze objętym częścią II lub III załącznika do decyzji wykonawczej Komisji z dnia 9 października 2014 r. w sprawie środków kontroli w zakresie zdrowia zwierząt w odniesieniu do afrykańskiego pomoru świń w niektórych państwach członkowskich i uchylającej decyzję wykonawczą 2014/178/UE zgodnej z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 702/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r. uznającego niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem

wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 193 z 01.07.2014, str. 1) mogą ubiegać się o:

- 1) nieoprocentowane pożyczki, na sfinansowanie nieuregulowanych zobowiązań cywilnoprawnych, które zostały podjęte w związku z prowadzeniem działalności rolniczej na ww. obszarach. Przedmiotowe pożyczki są udzielane na okres do 10 lat, a ich wysokość nie może przekroczyć kwoty nieuregulowanych zobowiązań cywilnoprawnych producentów świń i kwoty:
 - a) 50 000 zł na siedzibę stada, w której w 2016 r. utrzymywanych było średniorocznie do 50 sztuk świń,
 - b) 100 000 zł na siedzibę stada, w której w 2016 r. utrzymywanych było średniorocznie powyżej 50 do 100 sztuk świń,
 - c) 300 000 zł na siedzibę stada, w której w 2016 r. utrzymywanych było średniorocznie powyżej 100 do 500 sztuk świń,
 - d) 500 000 zł na siedzibę stada, w której w 2016 r. utrzymywanych było średniorocznie powyżej 500 do 1 000 sztuk świń,
 - e) 1 000 000 zł na siedzibę stada, w której w 2016 r. było utrzymywanych średniorocznie powyżej 1 000 sztuk świń.

W 2017 r. Agencja zawarła z producentami świń 114 umów pożyczek na kwotę 21,5 mln zł. Natomiast w bieżącym roku do 3 lipca zawarte zostały 304 umowy pożyczki na kwotę 49.405,6 tys. zł.

2) pomoc na wyrównanie kwoty dochodu uzyskanej:

- a) ze sprzedaży począwszy od 1 lipca 2017 r., w porównaniu do średniego dochodu uzyskiwanego z produkcji świń w analogicznym okresie w trzech ostatnich latach lub trzech latach z okresu pięcioletniego po odjęciu roku z najwyższymi i najniższymi dochodami,
- b) w 2017 r. w związku z wprowadzeniem, w tym roku, na podstawie przepisów o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zakazu przemieszczania świń lub obrotu świniami z siedziby stada położonej na ww. obszarach z ograniczeniami, w wysokości iloczyn średniej dziennej liczby świń sprzedanych w kolejnych trzech latach przed złożeniem wniosku albo średniej liczby świń sprzedanych w ciągu trzech lat w okresie pięcioletnim poprzedzającym rok, w którym został złożony wniosek, z pominięciem roku o najwyższej i najniższej wielkości sprzedaży świń, i kwoty 0,36 zł oraz liczby dni obowiązywania zakazu przemieszczania świń lub obrotu świniami z siedziby stada.

Do 3 lipca 2018 r. wydano 579 decyzji przyznających pomoc na kwotę 17.226 tys. zł.

Do rozpatrzenia przez Radę Ministrów przedłożony został projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, w którym przewiduje się m.in.:

- a) uruchomienie pomocy dla producentów świń, którzy w związku z obowiązującym zakazem utrzymywania w gospodarstwie świń lub ich wprowadzenia do gospodarstwa, wydanym w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń na podstawie przepisów o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, zaprzestali produkcji świń. Kwota pomocy, będzie obliczana jako iloczyn średniej rocznej liczby świń utrzymywanych w gospodarstwie w okresie 12 miesięcy poprzedzających miesiąc, w którym został wprowadzony zakaz, jednak nie więcej niż 50 sztuk dla jednego producenta świń, i kwoty 0,36 zł oraz liczby dni w danym roku kalendarzowym obowiązywania zakazu.
- b) umożliwienie ubiegania się wszystkim producentom świń kosztów zakupu mat dezynfekcyjnych, sprzętu niezbędnego do wykonania zabiegów dezynfekcyjnych, dezynsekcyjnych lub deratyzacyjnych oraz niezbędnych produktów lub środków do przeprowadzenia tych zabiegów, odzieży ochronnej i obuwia ochronnego oraz wydatków poniesionych na zabezpieczenie budynków, w których są utrzymywane świnię, przed dostępem zwierząt domowych. Wysokość refundacji zgodnie z projektowanym rozporządzeniem będzie wynosić 75% ww. kosztów w 2018 r. i 50 % w kolejnych latach.

W związku z wystąpieniem ASF, na terenie kraju w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (PROW 2014-2020) przewidziano pomoc dla producentów trzody chlewnej na:

- inwestycje zabezpieczające gospodarstwo przed przedostaniem się wirusa ASF („Wsparcie inwestycji w środki zapobiegawcze, których celem jest ograniczenie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof”),
- zaprzestanie produkcji trzody chlewnej i rozwój innej działalności rolniczej („Restrukturyzacja małych gospodarstw”) albo pozarolniczej („Pomoc na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich”).

W ramach poddziałania 5.1. „Wsparcie inwestycji w środki zapobiegawcze, których celem jest ograniczenie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof” producenci trzody chlewnej mogą ubiegać się o przyznanie pomocy na inwestycje i urządzenia służące bioasekuracji.

Maksymalna kwota wsparcia dla beneficjenta wynosi 100 000 zł. Pomoc stanowi refundację do 80 % kosztów kwalifikowalnych operacji.

O pomoc może ubiegać się rolnik, jeżeli jest posiadaczem samoistnym lub zależnym nieruchomości, na której prowadzi na terenie kraju chów lub hodowlę świń - co najmniej 50 sztuk świń.

Zakres kosztów kwalifikowalnych obejmuje koszty ogrodzeń lub niecek do dezynfekcji, urządzeń do dezynfekcji i inwestycji służących bioasekuracji.

Szczegółowe warunki oraz tryb przyznawania pomocy określa rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lipca 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu

przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w środki zapobiegawcze, których celem jest ograniczenie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 1478).

Obecnie przygotowwany jest projekt rozporządzenia zmieniającego ww. rozporządzenie. Celem zmian jest wprowadzenie do przepisów krajowych rozwiązań przyjętych w PROW 2014-2020.

W ramach tego instrumentu wsparcia odbyły się dwa nabory wniosków: w okresie od 28 września do 27 października 2017 r. - złożono wówczas 192 wnioski o przyznanie pomocy na kwotę 11,03 mln zł, z czego dotychczas zawarto 138 umów na kwotę 8,1 mln zł, zaś odrzucono bądź wycofano 54 wnioski oraz od 2 do 31 stycznia 2018 r. - złożono 116 wniosków na kwotę 7,9 mln zł, z czego dotychczas zawarto 47 umów o wartości 2,97 mln zł.

Beneficjenci dotychczas złożyli 24 wnioski o płatność o wartości 1,12 mln zł (z czego zautoryzowano 1 wniosek o płatność i wypłacono 1 zaliczkę).

Szacuje się, że w ramach tego instrumentu ze wsparcia może skorzystać ok. 830 beneficjentów.

W poddziałaniu 6.3. „Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw” operacja typu „Restrukturyzacja małych gospodarstw” wsparcie służy restrukturyzacji gospodarstwa w zakresie produkcji żywnościowych lub nieżywnościowych produktów rolnych lub przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie. O pomoc może ubiegac się rolnik ubezpieczony na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników w pełnym zakresie na wniosek jako rolnik, prowadzący wyłącznie działalność rolniczą. Pomoc przyznaje się rolnikowi albo małżonkowi rolnika, jeżeli podlega przez 2 miesiące ubezpieczeniu społecznemu rolników jako rolnik albo małżonek rolnika i nie prowadzi innej działalności gospodarczej. W wyniku restrukturyzacji powinien nastąpić wzrost wielkości ekonomicznej do co najmniej 10 tys. euro i co najmniej o 20% w stosunku do wielkości wyjściowej. Koncepcja restrukturyzacji gospodarstwa przedstawiana jest w biznesplanie (załącznik do wniosku o przyznanie pomocy), który zawiera opis wyjściowej sytuacji gospodarstwa (w tym strukturę produkcji, wielkość ekonomiczną gospodarstwa), opis docelowej sytuacji gospodarstwa, tj. sytuacji po realizacji biznesplanu (w tym strukturę produkcji, wielkość ekonomiczną), informację, o tym jak realizacja biznesplanu doprowadzi do osiągnięcia ww. wzrostu wielkości ekonomicznej gospodarstwa oraz informacje dotyczące działań mających na celu rozwój gospodarstwa.

W budżecie instrumentu wsparcia „Restrukturyzacja małych gospodarstw” PROW 2014-2020 wyodrębniono kwotę 139 569 863 euro na pomoc na restrukturyzację gospodarstw rolników, którzy prowadzą produkcję świń na obszarach wyznaczonych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń i zdecydują się na trwałą rezygnację z produkcji świń, tzn. zobowiążą się do niepodejmowania chowu i hodowli świń co najmniej do upływu 5 lat od wypłaty pierwszej raty

premier. Ubiegając się o tę pomoc, wnioskodawca nie uwzględnia świń w wyliczeniu wielkości ekonomicznej gospodarstwa w opisie sytuacji wyjściowej.

Pomoc w postaci premii w wysokości 60 tys. zł (wypłacanej w dwóch ratach) ma umożliwić przeprowadzenie zmian w gospodarstwie polegających na zaprzestaniu chowu lub hodowli świń i rozwój produkcji innego rodzaju, w wyniku których nastąpi poprawa konkurencyjności tego gospodarstwa i zwiększenie jego rentowności poprzez wzrost wielkości ekonomicznej. Premia może zostać przyznana rolnikowi albo małżonkowi rolnika, który podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie nieprzerwanie przez co najmniej 2 miesiące poprzedzające miesiąc złożenia wniosku o przyznanie pomocy i w okresie 12 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o przyznanie pomocy nie prowadził działalności potwierdzonej wpisem do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.

W okresie od 29 czerwca do 28 lipca 2017 r. przeprowadzono nabór wniosków dedykowany rolnikom prowadzącym gospodarstwa na obszarach objętych ASF, którzy zobowiązali się do zaprzestania produkcji trzody chlewnej. W ramach tego naboru wpłynęło 98 wniosków na kwotę 5,9 mln zł, z czego odrzucono bądź wycofano 22 wnioski, a 76 beneficjentom wydano decyzje przyznające pomoc na kwotę 4,56 mln zł. Beneficjenci Ci dotychczas złożyli 68 wniosków o płatność o wartości 3,26 mln zł, a łącznie 60 beneficjentów otrzymało płatności w wysokości 2,88 mln zł. Najwięcej rolników otrzymało pomoc na obszarze województwa lubelskiego - 53 na kwotę 2,54 mln zł, następnie woj. mazowieckiego 6 rolników na kwotę 288,0 tys. zł i woj. podlaskiego 1 beneficjent otrzymał 48,0 tys. zł. Szacuje się, że w ramach tego instrumentu ze wsparcia może skorzystać jeszcze ok. 10 430 beneficjentów.

W ramach poddziałania 6.2 „Pomoc na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich” operacja typu „Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej”. Wsparcie ma formę premii w wysokości 100 000 zł, która w musi być wydana na uruchomienie pozarolniczej działalności gospodarczej. Premia ta wypłacana jest w ratach: I rata – 80% kwoty pomocy po spełnieniu warunków kwalifikowalności, II rata – 20% kwoty pomocy po prawidłowym zrealizowaniu biznesplanu.

Celem instrumentu wsparcia jest różnicowanie działalności związanej z rozpoczynaniem pozarolniczej działalności gospodarczej, m.in. na obszarach wyznaczonych w związku ze zwalczaniem choroby afrykańskiego pomoru świń, w których są położone gospodarstwa, które prowadzą chów lub hodowlę świń.

O pomoc może ubiegać się osoba fizyczna prowadząca gospodarstwo rolne podlegająca ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie jako rolnik, małżonek rolnika lub domownik rolnika nieprzerwanie od co najmniej 12 miesięcy poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy i w okresie 24 miesięcy poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy nie prowadziła pozarolniczej działalności gospodarczej potwierdzonej wpisem do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej albo ewidencji prowadzonej przez jednostkę

samorządu terytorialnego obowiązana do prowadzenia odpowiedniego typu szkół i placówek publicznych.

W budżecie instrumentu wsparcia „Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej” PROW 2014-2020 wyodrębniono kwotę 65 430 137 euro na operacje związane z rozpoczynaniem pozarolniczej działalności gospodarczej oraz zaprzestaniem chowu i hodowli świń w gospodarstwach, w których prowadzona jest produkcja świń na obszarach wyznaczonych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń. W przypadku uzyskania wsparcia beneficjent zobowiązuje się do niepodejmowania chowu i hodowli świń co najmniej do upływu 5 lat od wypłaty pierwszej raty premii.

W okresie od 29 czerwca do 28 lipca 2017 r. przeprowadzono nabór wniosków w ww. zakresie. W ramach naboru nie złożono wniosków o przyznanie pomocy.

Szacuje się, że w ramach tego instrumentu ze wsparcia może skorzystać ok. 2 616 beneficjentów.

Ponadto, zgodnie z uchwałą nr 28 Komitetu Monitorującego Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, który odbył się 25 czerwca br., planuje się dokonać zmiany w poddziałaniu „Inwestycje w odtwarzanie gruntów rolnych i przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof” operacja typu „Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej” mającej na celu wprowadzenie możliwości udzielania wsparcia na odtworzenie potencjału produkcji rolnej, zniszczonego w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń u świń utrzymywanych w gospodarstwie lub w związku z nakazem likwidacji zwierząt w gospodarstwie z obszaru zapowietrzonego lub zagrożonego. Pomoc będzie polegała na wsparciu realizacji inwestycji dotyczących produkcji roślinnej lub zwierzęcej innej niż produkcja świń.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi uznaje bowiem za zasadne udzielenie pomocy na odtworzenie produkcji rolnej w innym zakresie niż produkcja świń tym rolnikom, którzy stracili stado i wspomóc ich w odtworzeniu zniszczonego potencjału produkcji poprzez rozwój innej działalności rolniczej. Niemniej jednak proponowana ww. propozycja wymaga zmiany PROW 2014-2020, a co za tym idzie zgody Komisji Europejskiej oraz zmian w przepisach krajowych.

Zgodnie z Harmonogramem planowanych do 31 grudnia 2018 r. naborów wniosków w ramach PROW 2014-2020, dostępnym na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, kolejne nabory ogłaszane będą na postawie analizy sytuacji dotyczącej występowania kolejnych ognisk ASF.

Z poważaniem

wz. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
SEKRETARZ STANU

Szymon Giżyński